

Til
Styret i Greater Stavanger

Kopi til
Stein Racin Grødem, Kjell Haver,
Stein Fosså

Møtedato og tid
06.09.2012
Kl. 09:30-12:30

Møtested
Møterom 2,
Måltidets Hus, Ipark

Dato skrevet
20.08.2012

Side:
1 av 1

Innkall av
Erling Brox

Referanse
/EB

Direkte telefonnr.
95 25 99 55

Direkte telefaksnr.

Innkalling til styremøte 6. september 2012

- Sak 22 – 2012 Godkjenning av protokoll fra møtet 06.06.2012**
- Sak 23 – 2012 Tertialrapport for andre tertial**
- Sak 24 – 2012 Rapport om ubebygde næringsarealer i Stavanger-regionen**
- Sak 25 – 2012 Høringsuttalelse til regional plan for byutvikling på Jæren**
- Sak 26 – 2012 Strategisk næringsplan – status og framdrift**
- Sak 27 – 2012 Greater Stavangers aktiviteter under ONS
(Sakspapirer ettersendes)**
- Sak 28 – 2012 Orientering om vårens lønnsoppgjør**
-
- Lukket møte:
- Sak 29 – 2012 Fastsetting av lønn for daglig leder
(Ingen sakspapirer)**

Orienteringssaker:

- Etablering av Norgeskontor for Scottish Development International

Varamedlemmer møter kun ved særskilt innkalling

Christine Sagen Helgø
Styrets leder

Jan Soppeland
Daglig leder

Til
Styret

Kopi til

Dato skrevet
20.08.2012

Side
1 av 1

Ansvarlig saksbehandler
Erling Brox

Referanse
/EB

Direkte telefonnr.
95 25 99 55

Sak 22 – 2012 Godkjenning av protokoll fra møtet 06.06.2012

Forslag til vedtak:

Protokoll fra styremøte 6. juni 2012 godkjennes.

Jan Soppeland
Adm. dir.

Erling Brox
Mulighetsutvikler

Vedlegg:
Protokollforslaget

Til stede

Christine Sagen Helgø, Pål Morten Borgli, Cecilie Bjelland, Per A. Thorbjørnsen, Tove Frantzen, Ole Ueland, Ellen Solheim, Bjørn Kahrs, Ane Mari Braut Nese, Reinert Kverneland

Dessuten møtte

Jan Soppeland, Felix Laate, May Endresen, Tone Grindland Gustafsson, Erling Brox (ref.)

Møtedato

06.06.2012,
Kl. 12:00 – 14:45

Møtested

Måtidets Hus, Ipark

Forfall

Ole Tom Guse, Stanley Wirak

Dato skrevet

06.06.2012

Side

1 av 4

Protokoll fra styremøte 6. juni 2012

Sak 12 – 2012 **Godkjenning av protokoller fra møtet 29.02.12 og fra epost-møtet 17.04.12**

Vedtak:

1. Protokoll fra ordinært styremøte 29. februar 2012 godkjennes.
2. Protokoll fra styrets epost-møte 17. april 2012 godkjennes.

Sak 13 – 2012 **Tertialrapport for 1. tertial 2012**

Direktør Jan Soppeland gjennomgikk rapporten og økonomioppstillingen. Økonomitabellen er noe justert sammenliknet med den som framgår av de utsendte saksdokumentene (korrigerings av kr 160.000). Den korrigererte tabellen utsendes med protokollen.

I den påfølgende diskusjonen anså styret dette som en fyldig rapport som beskriver aktiviteten godt, og det ble uttrykt at en er tilfreds med arbeidet som utføres. Til den generelle aktiviteten ble det bemerket at det kan synes som at arbeidsfeltet er svært vidt, med mange prosjekter, og det ble reist spørsmål om innsatsen med fordel burde målrettes mer. Ellers ble det nevnt at rapporten avspeiler en ensidighet mot energi-sektoren, og at regionens næringsmessige mangfold bør være et tema i Greater Stavangers videre arbeid. Det er viktig å ivareta også de alternative energiformene.

En var videre opptatt av hva kommunene, alene eller gjennom Greater Stavanger, kan bidra med når det gjelder etablering av nasjonale forskingssentra.

For den framtidige utviklingen må vi også ha scenarier som fanger opp nedgangstider, men de fleste indikatorene er likevel positive for vår region.

Vannforsyning bør på sikt vurderes som et mulig nytt markedsområde.

Mangelen på kompetent arbeidskraft er en utfordring; arbeidet med rekruttering er stadig aktuelt.

Direktøren besvarte de fleste spørsmålene i møtet. De mest sentrale kommentarene var at noe av det viktigste å arbeide med uansett konjunkturer vil være *internasjonalisering* og *kompetanse*. Når det gjelder spissing av innsatsen, er mange grep tatt, og arbeidet med dette vil videreføres. Videre arbeides det med et prosjekt for å utvikle hensiktsmessige måleindikatorer for virksomheten.

Vedtak:

Tertialrapporten tas til orientering.

Sak 14 – 2012 WECP-samarbeidet

Jan Soppeland orienterte om saken. I debatten ble bl.a. disse forholdene påpekt:

- WECP er et svært viktig bynettverk for Stavanger, som ønsker å være en energihovedstad. Nettverket representerer en mulighet til å møte de mest sentrale beslutningstakerne i de andre energibyene.
- Selv om det er Stavanger som er medlem, er alle Greater Stavanger-kommunene indirekte med. Det er skuffende at universitetssamarbeidet ikke har blitt så godt som tiltenkt.
- Det ble referert til dagens avisoppslag om Energy Cities Alliance og Region Stavanger, og direktøren ble bedt om å sjekke hva dette er og gi tilbakemelding¹.
- Det ble etterspurt hva den eksplisitte målsettingen med nettverket er, og at det hadde vært ønskelig med konkrete og målbare resultater.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

Sak 15 – 2012 Strategisk næringsplan – status for arbeidet

Diskusjonen dreide seg om tilbakemeldingen fra kommunene på det utsendte planprogrammet med invitasjon til å melde inn eventuelle forhold og kommentarer tidlig i prosessen.

Det ble bemerket at det var vanskelig å vite hvordan dette skal behandles i kommunene, bl.a. fordi flere av politikerne har posisjoner i begge organisasjonene. På den andre siden ga utsendelsen kommunene anledning til å påvirke prosessen tidlig, og ville involvere kommunepolitikerne på bredere basis enn bare de aller mest sentrale, jf. evalueringen av Greater Stavanger.

¹ Fra Energy Cities Alliance's nettside:

"The Energy Cities Alliance is a partnership of organizations from the business events industry, all with a common focus on ensuring conferences and exhibitions held in their destinations are successful and the best ever." Det framgår at byene er Calgary, Aberdeen, Abu Dhabi og Perth. Direktøren vil følge dette opp og se om det er koblingsmuligheter til WECP.

Direktøren ble bedt om å sende en påminning til kommunene, med frist i september.

Vedtak:

Styret tar redegjørelsen til orientering, og slutter seg til forslaget om behandlingsprosess.

Sak 16 – 2012 Konjunkturbarometeret

Vedtak:

Styret tar saken til orientering.

Sak 17 – 2012 Stavanger-regionens Europakontor – status for reorganisering

Direktøren opplyste at Heidi Kristina Jakobsen er ansatt som leder av Stavanger-regionens Europakontor i Brussel.

Vedtak:

Styret tar saken om organisasjonsmodell og ansettelse i Stavanger-regionens Europakontor til orientering.

Sak 18 – 2012 Rapport fra deltakelse på OTC

Direktøren viste til deltakerundersøkelsen, der det har innkommet omlag 80 svar. Femti prosent av delegatene sier at turen førte til nye avtaler og kontrakter. I gjennomsnitt fikk deltakerne ni nye norske og sju nye internasjonale kontakter som vil bli fulgt opp. Den generelle vurderingen av delegasjonsreisen fikk karakteren 4,9 på en skala fra 0 til 6.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

Sak 19 – 2012 Årskonferansen 2012

Konferansedato er nå endelig fastsatt til 3. oktober.

Det ble kommentert at når det gjelder infrastruktur for samferdsel, må vurderinger og analyser etter hvert komme inn i et mer konstruktivt spor – for eksempel ved å se framover i et mer langsiktig perspektiv, gjerne med et blick utenfra.

Vedtak:

Styret slutter seg til at det avholdes en årskonferanse med det angitte tema, og at den inngår i arbeidet med revisjon av strategisk næringsplan.

Sak 20 – 2012 Délice-nettverket – orientering og status

Direktøren orienterte om saken. Styret vurderer dette som et spennende samarbeid, men foretrakk å ta saken til orientering framfor direktørens framlagte innstilling til vedtak.

Vedtak:

Styret tar saken til orientering.

Sak 21 – 2012

Høringsuttalelse til Nasjonal Transportplan

I utgangspunktet ønsket styret en felles uttalelse, slik diskutert på forrige møte. Når nå behandlingen i kommunene er i god gjenge og fylkeskommunen allerede har vedtatt og sendt sin uttalelse, vurderte styret at en fellesuttalelse ikke lenger er hensiktsmessig.

Vedtak:

Styret gir ikke egen uttalelse til forslaget til Nasjonal Transportplan.

Stavanger 06.09.2012

Til
Styret

Kopi til

Dato skrevet
30.08.2012

Side
1 av 1

Ansvarlig saksbehandler
Felix Laate

Referanse

Direkte telefonnr.
993 29 091

Sak 23 – 2012 Tertialrapport for andre tertial

Tertialrapporten gir en oversikt over Greater Stavangers aktiviteter i perioden mai – august 2012. På grunn av at tertialet i skrivende stund ennå ikke er avsluttet, har det ikke vært mulig å få satt opp et tertialregnskap til utsending. Direktøren tar sikte på at regnskapet foreligger ved tidspunktet for styremøtet, og vil i så fall gi en muntlig orientering om organisasjonens økonomiske status på møtet. Regnskapsrapporten vil deretter bli sendt ut sammen med protokollen.

Forslag til vedtak:

Tertialrapporten tas til orientering.

Jan Soppeland
Adm. dir.

Felix Laate
Kommunikasjonsansvarlig

Vedlegg:
Tertialrapport

**GREATER
STAVANGER**

TERTIALRAPPORT

mai – august 2012

Tertialrapporten gir en oversikt over hvilke oppgaver Greater Stavanger har arbeidet med i perioden mai – august 2012.

Andre tertial er for Greater Stavanger normalt en periode som er preget av oppsummering og etterarbeid fra vårens aktiviteter, ferieavvikling og forberedelser til gjennomføring av høstens program. Det har også vært tilfelle i år. Likevel har aktivitetsnivået gjennomgående vært høyt.

Vi har i perioden hatt møter med over 20 foretak. Svært mange av disse rapporterer om stor oppdragsmengde og utfordringer i forhold til å tiltrekke seg nok kvalifisert arbeidskraft. Det er åpenbart at dette har sammenheng med høykonjunkturen i olje- og gass sektoren og de ringvirkninger dette skaper regionalt og nasjonalt. Mange rapporterer om høye boligpriser som hemmende når det gjelder rekruttering.

Arbeidet med å rullere Strategisk Næringsplan for Stavanger-regionen har krevd en god del planleggingskapasitet i perioden. Flere grupper er nå i arbeid, og flere aktører vil bli involvert i løpet av tidlig høst. Involvering er isolert sett viktig for en slik prosess, og vi opplever også at selve planarbeidet fungerer som nettverksbygging mellom aktører i næringsliv, academia og offentlig sektor også bredere forstand.

Planlegging og organisering for ONS 2012 har vært en sentral oppgave i perioden. Greater Stavanger vil som før ha en sentralt plassert stand på utstillingen. Denne vil også fungere som base for flere av våre regionale partnere. ONS er en unik anledning til å formidle hva energinæringene betyr for vår region, og vi tilrettelegger i år omvisninger for over 100 politikere og administrative ledere fra våre partnerkommuner. I tillegg er vi vertskap for eller bistår med tilrettelegging for en rekke internasjonale og nasjonale delegasjoner.

Innenfor det internasjonale arbeidet har planlegging av delegasjonsreise til Brasil (sammen med Business Region Bergen), praktiske forberedelser til skifte av organisasjonsform og direktør ved Europakontoret og planlegging av internasjonale aktiviteter for våren 2013 krevd kapasitet. Det er betryggende å konstatere at vi synes å møte forestående generasjonsskifte i staben på dette området på en god måte.

Avtalen om å leie ut et kontor til Scottish Development International har også fått reelt innhold etter at Henning Aase flyttet inn hos oss som deres representant i midten av august. Vi tror dette vil styrke samvirket mellom energibransjene i UK og Norge til beste for begge parter.

Greater Stavanger møtte i august Haugaland Vekst og Business Region Bergen for å gjennomgå felles utfordringer og muligheter. GS og BRB samarbeider allerede flere felles prosjekter, og direktøren ser betydelige muligheter i å utvide samarbeidet med Haugaland Vekst.

Greater Stavanger har på vegne av Rogaland, Finnmark og Troms fylkeskommuner og Utenriksdepartementet ansvaret for ledelse av prosjektet Barents Oil & Gas Cluster. I løpet av sommeren er prosjektlederopp-gaven for de neste to årene langt ut på anbud på Doffin. Vi forbereder nå anbudsprosess knyttet til sekretær-oppgavene for Energistrategisk Forum. Etter anbudsprosess har vi videre inngått rammeavtaler for innkjøp av utredningstjenester med tre ulike leverandører.

Utlysning av stilling som junior-medarbeider med primæroppgaver innenfor kommunikasjon og markedsføring ga 108 søkere. Ansettelsesprosessen er nå i sluttfasen. Det vil videre lyses etter en seniormedarbeider i omlag 30 % stillingsomfang som skal knyttes til arbeidet med samfunns-påvirkning, og som skal erstatte innleid konsulent på dette området. En sentral oppgave knyttet til denne stillingen blir å styrke og systematisere kontakt og relasjonsbyggende aktivitet i forhold til nasjonal politikk og statlig forvaltning.

Jan Soppeland

Administrerende direktør
Greater Stavanger AS

STRATEGISK NÆRINGSPLAN

Arbeidet med tredje generasjon av Strategisk næringsplan startet i vår. Opprinnelig ble det lagt opp til at arbeidet skulle gjennomføres som en rullering heller enn en fullstendig revisjon. Bakgrunnen for at en enklere fornying ble valgt, er at hovedsatsingene og hovedmålsettingene fra tidligere prioriteringsprosesser nå bør ligge fast, og at det derfor er tilstrekkelig med en oppdatering av de viktigste områdene som det ventes størst utvikling innenfor.

I arbeidets gang har det vist seg at forventningene blant sentrale aktører om involvering er større enn prosjektets opprinnelige ambisjoner. Det brede engasjementet er positivt, men krever ressurser for oppfølging. På bakgrunn av signaler fra styret om behov for forankring, vil planprosessen derfor bli mer omfattende og tidkrevende enn skissert.

I andre kvartal er det rigget for arbeids-/referansegrupper på følgende områder: Nyskaping, Kompetanse, Livskvalitet og Matklyngen. I tillegg fungerer Energistrategisk Forum som referansegruppe for Energiklyngen. Gruppene har bred representasjon fra kommunene og andre offentlige instanser, fra forskningsmiljøene, og fra næringslivet representert ved enkeltbedrifter og organisasjoner. Hovedtyngden av arbeidet vil finne sted i tredje tertial.

ENERGI

Energistrategisk Forum

Neste møte i Energistrategisk Forum er planlagt til 12. september og har ”Kompetanse for fremtiden” som tema.

Det har vært en betydelig utfordring å få tak i en hovedforedragsholder av internasjonal klasse som kan belyse dette temaet på en ny måte, både med hensyn på tilgjengelighet 12 september og kostnader. Vi er godt fornøyd med at vi har fått McKinsey Global Institute til å gjøre dette og ikke minst for at de gjør det kostnadsfritt for oss. Samtidig opplever vi at lokale aktører som Statoil og UiS setter stor pris på å få delta aktivt på denne arenaen. Vi ser frem til meget gode presentasjoner og en god diskusjon med stort utbytte for deltakerne og med et innhold som vil sette føringer for den fremtidige diskusjonen om dette emnet.

Agendaen for møtet blir slik:

- Christine Sagen Helgø rekapitulerer fra forrige møte og gjennomgår hva som har skjedd på det politiske plan med blant annet boligbygging siden januar i år.
- Til hovedforedraget har vi fått en representant fra McKinsey Global Institute til å snakke om temaet: ”The future of work in advanced economies”. Her vil vi få et globalt perspektiv for det fremtidige behovet for kompetanse.

- I den neste delen vil vi se på hvordan vi planlegger kompetanseutvikling på et regionalt nivå gjennom presentasjoner fra:
 - Universitetet i Stavanger
 - Statoil
 - Rogaland Fylkeskommune
 - En leverandørbedrift til oljeindustrien
- Deretter følger diskusjonen om hvordan det offentlige og næringslivet sammen kan takle de utfordringer vi står ovenfor.
- Jan Soppeland vil oppsummere diskusjonen før det serveres middag.

Olje og gass

Regionen preges av en energibransje som på de aller fleste områder er i høygir. Utfordringen for bedriftene er for øyeblikket å skaffe nok kvalifisert personell til å utføre de oppdragene som de har påtatt seg. Vi ser klare tendenser til at det er arbeidstakers marked når det gjelder lønnsfastsettelse.

Greater Stavanger har gjennomført bedriftsbesøk til og hatt inngående samtaler med i overkant av 20 enkeltbedrifter i perioden. Tema for samtalene har vært hvordan de ser på markedet generelt, opplevde flaskehalsar og utsiktene for sitt segment spesielt.

Kontaktaktiviteter

Dette er en viktig løpende aktivitet for å kunne fange opp og formidle industriens behov og drivere. I perioden har det vært møter med blant annet Norsea, Risavika havn, DNV, Ernst&Young, PWC, Tullow Oil, Statoil og Lyse.

Den tyngste kontaktaktiviteten i forkant av ONS-utstillingen har vært å legge til rette for standbesøk for lokale politikere hos mer enn 50 forskjellige bedrifter.

WECP – Verdens Energibyer

Årsmøte for verdens energibyer vil for 2012 finne sted i St. John's, Canada, fra 23. til 25. oktober. I forkant av årsmøtet arrangeres en stor konferanse i St. John's om sikkerhet og overlevelse i forbindelse med offshore virksomhet i arktiske strøk; «Ocean Innovation Conference».

Konferansen vurderes som svært relevant for virksomheten i Norge og aktører i vår region. Greater Stavanger har derfor i andre tertial jobbet sammen med blant annet OLF og Industri & Energi, både med å forslå innledere til konferansen og deltakelse fra våre lokale aktører.

Videre har det vært viktig for Greater Stavanger å skaffe oversikt og informasjon om regionale selskap som er representert i Newfoundland og St. John's, slik at det kan tilrettelegges for kontakt mellom Stavanger kommunes politiske ledelse og selskapene under besøket på WECPs årskonferanse, dersom dette vurderes som hensiktsmessig og nyttig. Det er allerede innledet dialog med Statoil, som har kontor i St. John's.

Stavanger kommune og Greater Stavanger har, sammen med blant annet Houston, fokusert sterkt på å få et enda mer hensiktsmessig program under WECP-møtene, og vi har i andre kvartal hatt dialog med ledelsen i St. John's for å drøfte og komme med innspill til årets program.

Fornybar energi

Greater Stavanger deltar her aktivt i en rekke fora og prosesser for å stimulere til næringsutvikling relatert til fornybar energi. I andre tertial har hovedaktivitetene vært knyttet til følgende prosjekter:

ONS sin fornybarsatsing, her har vi deltatt i komitéarbeidet fram mot årets ONS og samarbeidet spesielt tett med INTPOW¹ og Lyse.

Under ONS skal Greater Stavanger også ha et ansvar for et miniseminar for en japansk industri-delegasjon som er i Norge for å lære om mulighetene for å ta i bruk havenergi i Japan.

Vi deltar i den lokale styringsgruppen for det Innovasjon Norge-støttede prosjektet Arena Now som i perioden er blitt forlenget med to nye år.

Sammen med Rogaland fylkeskommune er vi i ferd med å etablere en rekke dialogkonferanser om fornybar energi i Rogaland fordelt på fem tematiske områder: Havvind, vannkraft, landbasert vind, bioenergi og oppsamlingskonferansen om fornybar energi i Rogaland. Den første av disse ble arrangert i perioden med god deltakelse.

Greater Stavanger var også med arrangør sammen med ONS på NORCOWE² sin «Research meets industry»-konferanse i juni.

Det er tilrettelagt for en samling av industrielle aktører for å diskutere felles framstøt og samarbeid når det gjelder muligheter for flytende havvind. Et vellykket møte som resulterte i flere konkrete møter mellom aktørene og samlet aktører fra Lister til Haugalandet.

En av målsettingene er å legge en plan for hvordan vi kan samhandle om framtidige framstøt mot marked og aktører både i og utenfor Norge.

MAT

Délice

Délice-nettverket ble startet i 2007 og består av 19 byer på fire kontinent. Internasjonalt bidrar Greater Stavanger i nettverksmøter tre ganger årlig. I tillegg er vi bedt om å delta i strategigruppen, som har jobbet frem utkast til strategi. Strategien ble behandlet i nettverksmøtet i

¹ "INTPOW is a non-profit organisation and established in cooperation between the Norwegian Authorities and the Norwegian renewable industry business."

² Norwegian Centre for Offshore Wind Energy

Brussel i mai, og ferdigstilles slik at den kan vedtas på årskonferansen i Helsinki i oktober. Strategien utformes etter de tre hovedtemaene i Délice: Gastronomi, utdanning og produkt.

Lokalt er Délice-nettverket organisert med sekretariat i Greater Stavanger og en styringsgruppe. Styringsgruppen ledes av Greater Stavanger og har følgende medlemmer: UiS, Måltidets Hus / WACS 2012, Gladmat, Rogaland fylkeskommune, Stavanger kommune og Region Stavanger. Sekretariatet har i andre tertial lagt fram et strategiutkast som vil bli bearbeidet i tredje tertial. Den lokale strategien utvikles i tråd med den internasjonale strategien. Hovedfokus er lokal forankring, nyttiggjøring av de internasjonale kontaktene, kommunikasjon i relevante fora og organisasjoner, samt synliggjøring av mulighetene i nettverket.

I andre tertial har sekretariatet i Greater Stavanger sammen med WACS 2014 deltatt i nettverksmøte i Brussel. Nettverksmøtet i Brussel fokuserte på strategiutvikling og visjonen for nettverkets videre arbeid. Stavanger v/Måltidets Hus stilte seg til disposisjon for arbeidet med å skaffe sponsorer til nettverket. Administrasjonen i Brussel hadde lagt til rette for et interessant program som viste hvorfor, ikke bare hvordan, mat er sentralt som en del av Brussels identitet. Brussel viste også tydelig lokal forankring av Délice-nettverket gjennom politisk deltagelse fra både regionalt og lokalt plan i programmet.

Torino vil bli tatt opp som nytt medlem under årskonferansen i Helsinki, og sekretariatet i Lyon jobber med mulige medlemsbyer som Seoul, Sao Paolo, St. Petersburg, Puebla og Wien. Guangzhou og Lima er medlemmer, men har ikke betalt, deltatt eller respondert på henvendelser på to år. Begge byene har nå fått brev med svarfrist til august på eventuell videreføring eller opphør av medlemskap.

I forbindelse med at Chicago var vertskap for NATO Summit 2012 sendte Stavanger to kokker fra Gastronomisk Institutt for å delta på Chicagos profilerte Culinary Crossroads primo mai. Reise og opphold ble dekket av Chicago. Kokkene knyttet kontakter med kokker fra andre Délice-byer og opplevde deltagelsen som nyttig for å bygge internasjonale nettverk. Gjennom deltagelsen fikk Stavanger-regionen presentert seg som en sentral mataktør i en internasjonal setting.

Kompetansesenter landbruk

Greater Stavanger deltar i en referansegruppe som ordføreren i Sandnes har etablert for å støtte opp under utviklingen av NVH Høyland med tilhørende aktiviteter. Fokus er nå på å få realisert byggingen av et nytt forsknings- og opplæringscenter SEARCH (Sandnes Education and Research Center Høyland). Det er igangsatt en prosess med å søke tilskudd/finansiering av et bygg for senteret. En egen arbeidsgruppe utreder videre hvordan SEARCH skal organiseres og drives.

KOMPETANSE

Forskningsentra for olje- og gassvirksomheten

Greater Stavanger arbeider tett med UiS og IRIS i en arbeidsgruppe som skal sørge for at Regjeringen følger opp intensjonene i Petroleumsmeldingen om å opprette et forskningscenter for økt utvinning. Det andre målet er at UiS/IRIS får en betydelig rolle i et slikt senter. Vi samarbeider med SINTEF/NTNU i denne saken.

UiS/IRIS er også deltakere i et konsortium som vil levere søknad om å bli forskningscenter for petroleumsvirksomhet i arktiske strøk. Dette prosjektet blir ledet av universitet og forskningsinstitusjoner i Nord-Norge. Greater Stavanger bistår også i denne prosessen.

Greater Stavangers årskonferanse 2012

Årskonferansen vil bli avholdt 3. oktober. Invitasjonene er sendt ut, og dette blir den fjerde årskonferansen. Tittel for årets konferanse er:

Innovasjon og samarbeid - forutsetninger for Stavanger-regionens videre utvikling

Temaer på konferansen vil være:

- Regionalt utsyn – visjon og byggeklosser for utviklingen fram mot 2040.
- Motorer for videre vekst i regionen – Forus, Ullandhaug, Sola lufthavn m.fl.
- Revisjon av regionalplan for Jæren, - avveininger, prioriteringer og krav til transportsystemet.
- Hvilke næringer har størst utviklingspotensiale?
- Er vi en storbyregion med god balanse og utvikling?
- Stavanger-regionen sett fra regjeringkvartalet.

Foredragsholdere er bl.a. stortingsrepresentant og tidligere statsråd Magnhild Meltveit Kleppa og professor Torger Reve.

Årskonferansen blir videre et viktig element i pågående revisjon av regionens strategiske næringsplan.

Til konferansen vil det bli utarbeidet en ny rapport som viser utvikling og regional fordeling av arbeidsplasser, boliger og kommunikasjonssystemer. Motorene for regionens videre utvikling vil bli analysert og presentert, og vi planlegger en diskusjon om hvordan vi kan få til både vekst og en balansert utvikling for regionen sett under ett.

Space and Energy

Greater Stavanger har vært med å etablere Space and Energy-nettverket som nå får støtte fra industrielle aktører som Statoil og virkemiddelapparatet via Innovasjon Norge. I andre tertial har nettverket medvirket til at to studenter har deltatt i NASA-aktiviteter. Samarbeidet mellom regionen og UiS/Space and Energy-nettverket ble styrket ytterligere under ONS.

Det ble formalisert en avtale med Mars Institute som er en NASA-institusjon om studentintern placements (Teknat Petek).

Mars Institute åpner et representasjonskontor i Norge og Stavanger (Ipark), og dette er det første i sitt slag utenfor Nord-Amerika. Begrunnelsen for etableringen er at miljøet i Stavanger er de som er lengst framme på robotiserte og fjernstyrte løsninger og boreteknologi.

NYSKAPING

Bedriftsrekruttering til Stavanger-regionen

Regionen blomster på mange områder, og vi ser at store deler av industrien har kapasitetsutfordringer. Det har også aktører i andre land, og vi har sett en fornyet interesse fra bedrifter fra utlandet for etablering her eller å få levert hit. Vår rolle er ofte å hjelpe disse aktørene videre til virkemiddelapparat som kan bidra til at de får en vellykket etablering. Spørsmålene vi får varierer fra tilgang på næringsareal, skatt, kundekontakt og ikke minst hvordan de skal kunne skaffe seg nøkkelpersonell.

Vår viktigste milepæl har vært at Scottish Development International har åpnet kontor i Norge og Stavanger, i kontorfellesskap med Greater Stavanger.

De oljeselskapene som nå har søkt om prekvalifisering blir fortløpende kontaktet for å selge inn Stavanger-regionen som stedet å etablere seg om de skal starte aktivitet i Norge. Selskapene er i de fleste tilfeller i svært ulike faser av modning for etablering, men vi søker å finne møtepunkter hvor vi kan etablere direktekontakten. Veien de velger inn til norsk sokkel avgjør i stor grad hvor selskapene etablerer seg med norsk hovedkontor, om det er via ordinære lisensrunder, oppkjøp av selskap eller lisenser.

Living Labs

Nordforsk-prosjektet Living Labs er et treårig prosjekt med ekstern fullfinansiering, hvor Greater Stavanger deltar i et samarbeid mellom universitetene i Stavanger, Aalborg og Karlstad. Prosjektet

har fokus på flere sentrale forutsetninger for kommunenes IKT-løsninger knyttet til helsesektoren med samhandlingsreformen og sunn aldring, som f.eks. brukeropplevelse av IKT-løsninger, målemetoder for leveranse av faktisk kapasitet på nett som kreves for å ta i bruk IKT-løsninger, og nettbaserte utdanningsmoduler.

Det ble gjennomført en større konferanse i København i juni, som samlet fagfolk fra bedrifter, departementer og universiteter. Tema for konferansen var *Internettkvalitet – mer enn båndbredde*. I evalueringen som ble gjennomført, fikk konferansen svært gode tilbakemeldinger og, hele 90 % av de deltagende ville anbefalt konferansen til andre. Greater Stavanger gjorde i forkant av konferansen henvendelser til fire kommuner med forespørsel om innlegg på konferansen. Kommuneperspektivet, spesielt relatert til IKT og helse var relevant for konferansen. Dessverre lot det seg ikke gjøre å skaffe en representant fra Stavanger-regionen til konferansen. Tilbakemeldingen på informasjon om prosjektet og konferansen var imidlertid udelt positiv fra kommunene som fikk henvendelsene. Greater Stavanger deltok med to representanter på konferansen og Universitetet i Stavanger med fire representanter.

Generelt opplever universitetene svært stor grad av nytte gjennom utveksling av personell og forskningsresultater som har funnet sted i prosjektet. I samarbeid med Innovasjon Norge i Boston planlegges det studietur til MIT i Boston og Princeton i oktober. Prosjektet er i en fase hvor resultatene begynner å bli tydelige, og Greater Stavanger ser stor grad av relevans i prosjektet for kommunenes utfordringer knyttet til samhandlingsreform og sunn aldring. Greater Stavanger har i andre kvartal hatt fokus på videreformidling av tematikk og resultater til kommunene, noe som også vil fortsette det siste året av prosjektperioden.

Helse- og velferdsteknologi – et nytt satsingsområde for Stavangerregionen

Greater Stavanger arbeidet i 2011 med å få samlet flere ulike regionale aktører til et felles program innen helse- og velferdsteknologi. Dette resulterte i at ordføreren i Stavanger inviterte til et større møte i januar 2012 for å diskutere nærmere grunnlaget for et regionalt engasjement. På møtet var der innlegg fra bl.a. Stavanger kommune, Lyse, IBM, Viju, UiS samt at professor Cornelia Ruland ved Rikshospitalet var invitert til å gi et innlegg om deres aktiviteter.

Konklusjonen på møtet var at en skulle etablere en koordineringsgruppe for relevante regionale aktører og med Greater Stavanger som sekretariat.

Dette ble fulgt opp med et møte i mars der Lyse, Stavanger Universitetssjukehus og Stavanger kommune orienterte om pågående aktiviteter.

Videre er det holdt et møte i koordineringsgruppen 11. juni og der temaene var:

- Diskusjon av utkast til strateginotat.
- eHelse; eSeng og samarbeid mellom SUS og kommunehelsetjenesten (Bård Lilleeng)
- Stavanger lokalmedisinske senter – hva er visjon og planer? (Bente Gunnarshaug)
- Center for IP-based Service Innovation (CIPS) ved UiS – hva er planene (Chunming Rong)

Neste møte blir høsten 2012, og da skal et revidert strategidokument diskuteres og besluttes. Innovasjon Norge har gitt en støtte på kr 180.000 til en forstudie om helse- og omsorgsteknologi.

Konjunkturbarometeret for Rogaland

Greater Stavanger leder styringsgruppen for Konjunkturbarometeret for Rogaland som blir utgitt tre ganger i året. Barometeret som tar temperaturen på næringslivet i regionen, er et samarbeidsprosjekt mellom oss, NAV, Innovasjon Norge, Rogaland Fylkeskommune, NHO Rogaland, LO Rogaland og SpareBank 1 SR-Bank.

Vårens utgave av Konjunkturbarometeret ble lansert 22. mai.

INFRASTRUKTUR

To viktige rapporter har blitt ferdigstilt, begge strategisk rettet mot NTP-prosessen og det arbeidet som pågår rundt nye transportplanløsninger på Jæren.

I forbindelse med rapporten Næringstransport på Jæren har Greater Stavanger bidratt til å finansiere og legge til rette for rapporten. Den gir et kvantitativt og kvalitativt bedre bilde av godsstrømmene i regionen og utviklingen av disse enn vi noen gang tidligere har hatt.

Den andre rapporten er oppdateringen av IRIS-rapporten om Stavanger-regionen som logistikknutepunkt. Her blir søkelyset satt på hvilke resultater regionen har oppnådd i siste toårsperiode, og hvilke mål en må sette seg framover. Hovedkonklusjonene i rapporten kan oppsummeres slik:

Siden 2010 er det igjen en klar konjunkturoppgang i Stavangerregionen, og i det siste gjør en spesiell optimisme seg gjeldende knyttet til de nye store funnene på norsk offshoresokkel. Utviklingstrekk som vil bidra til at den regionalt forankrede logistikk- og transportnæringen kan posisjonere seg er:

- Regionen har en god posisjon som hub i offshorerelatert logistikk. Det forventes at denne posisjonen styrkes i tiden fremover, fordi funn av nye oljefelt, som Avaldsnes og Skrugard, i tillegg til at aldrende eksisterende felt er mer resurskrevende å drifte, gjør at aktiviteten innen offshorerelatert logistikk kommer til å øke.
- Den sterke befolkningsveksten i regionen forventes å fortsette.
- En bedre infrastruktur mht. vei og jernbane har allerede gitt og vil gi en regionforstørrende effekt for Stavanger-regionen.
- Det vil være et nasjonalt og internasjonalt fokus på utviklingen av godstransport til sjøs og med jernbane som de mest miljøvennlige transportalternativ ("grønn logistikk").

Viktige prosjekter som anbefales prioritert

Jernbane

Etablering av tilstrekkelig kryssingskapasitet på Sørlandsbanen mellom Ganddal og Alnabru. Utbygging av Alnabru terminal for å kunne håndtere mer unitisert gods på Sørlandsbanen.

Stamveg

Kapasiteten til levering og distribusjon til/fra regionen må bedres. E 39 (Kyststamveien) inkludert Rogfast må bygges ut så raskt som mulig som nasjonal tilbringeråre til/fra Stavangerregionen.

Regioninternt vegnett

Ved utviklingen av den regioninterne infrastrukturen bør utviklingen av Transportkorridor vest prioriteres. Utviklingen av denne korridoren er det viktigste tiltak for å sikre en god tilgjengelighet for godstransporten til/fra Risavika havn. Full utbygging av Transportkorridor vest vil i tillegg fungere som en ytre ringvei i Stavangerregionen, og avlaste den sterkt trafikkerte vegstrekningen Tjensvoll-Forus-Stangeland.

Ruteutviklingsforum

Ruteutviklingsforum (RUF) organiseres som et prosjekt i regi av Greater Stavanger, og er et utviklingsprosjekt for Stavanger Lufthavn Sola hvor hovedmålet er å fange opp trender i reisemønsteret for forretningsreiser i regionen. Prosjektet skal sikre relevant, konkret og forpliktende dokumentasjon fra profesjonelle aktører i Stavanger-regionen, som vil danne et solid beslutningsmateriale for flyselskaper som ønsker å fly til og fra Stavanger lufthavn Sola.

Ruteutviklingsforumets overordnede mål er å bidra til at Rogaland og Stavanger-regionen har et flyerutenett som er tilpasset regionens og næringslivets behov, og som bidrar til å opprettholde og øke bedriftenes verdiskapning og konkurransekraft.

Ruteutviklingsforum er finansiert 50 prosent av lokalt næringsliv og 50 prosent av offentlige aktører. Hovedoppgaven er å foreta årlige trendundersøkelser blant firmaer i Stavanger-regionen. Ved undersøkelsen høsten 2011 svarte 280 firmaer. Disse representerer over 37.000 ansatte i Stavanger-regionen og har årlige reisebudsjetter på ca. 3 milliarder kr. Hovedtrender i denne undersøkelsen er at det forventes enda større økning i næringslivets reiseaktiviteter enn tidligere. Regionens næringsliv etterspurte bl.a. ny direkterute med Air France til Paris. På bakgrunn av disse signalene og annen informasjon/data er det nå opprettet direkterute mellom Stavanger og Paris.

Ruteutviklingsforum gjennomførte spørreundersøkelse blant næringslivet i Haugesundsregionen vedrørende deres framtidige reisemønster, og resultater av denne undersøkelsen vil foreligge i løpet av september. I undersøkelsen er det også blitt stilt spørsmål vedrørende lekkasje til Stavanger Lufthavn og Bergen Lufthavn fra Haugesundsregionen.

På bakgrunn av henvendelse fra Næringsforeningen i Hammerfest er det blitt utarbeidet prosjektforslag til et felles ruteutviklingsprosjekt mellom Stavanger, Hammerfest, Harstad, Tromsø og

Sandnessjøen, Avinor, Greater Stavanger, RUF og Hammerfest har svart positivt på igangsetting av prosjektet. Det forventes en endelig avklaring fra de tre siste regionene i Nord Norge i løpet av august måned. RUF finansierer inntil 20 prosent av dette prosjektet. De øvrige kostnadene dekkes av de nord-norske regionene.

Styringsgruppen i Ruteutviklingsforum har besluttet en videreføring av ruteutviklingsarbeidet fra høsten 2012 frem til 2014 på bakgrunn av de positive resultater dette arbeidet har ført fram til. Det arbeides med å få på plass en videre finansiering av prosjektet.

OFFENTLIG SEKTOR

Smartkommune-prosjektet

Gjennom Smartkommune-prosjektet har kommunene i Stavanger-regionen kommet et langt skritt nærmere sin målsetting om å utvikle en samordnet og effektiv offentlig sektor innenfor plansak-, byggesak- og geodatafeltet. Det er satt i verk en rekke prosesser og tiltak for å samordne, effektivisere og digitalisere kommunenes rutiner og arbeidsprosesser. Det er også etablert en felles webportal og felles digital kartportal for kommunene. For å sikre langsiktige resultater av den arbeidsinnsatsen som er gjort, arbeider Greater Stavanger og deltakerkommunene med rutiner for oppdatering, vedlikehold og utvikling av de felles produkter og prosesser som er utviklet. Det er også viktig å videreføre det engasjementet som eksisterer i fagmiljøene, gjennom å etablere nye utviklingsprogram og prosjekt innenfor denne sektoren.

Styringsgruppen har representasjon fra alle de involverte kommunene, fra de tillitsvalgte og fra Greater Stavanger. Arbeidet er godt i gang i arbeidsgruppene for byggesak, plansak og geodata (kart), og man har også etablert en arbeidsgruppe for utbyggingsavtaler. Det er videre arbeidet med situasjonskart, og det er etablert et samarbeid med Næringsforeningen, for å bedre informasjonen til de profesjonelle brukerne om mulighetene. Prosjektet engasjerer mange fagpersoner fra kommunene.

Et av de viktigste arbeidsområdene i fjor var forberedelsene til etablering av portal for plan- og byggesakdialog, i samarbeid med det fler-regionale eByggprosjektet. Tre regioner i Sør-Norge, med til sammen 31 kommuner, samarbeidet for å utgjøre et faglig og innkjøpsmessig sterkt miljø for utvikling og anskaffelse av brukervennlige systemer for dialog mellom kommunene og næringsliv, regionale planmyndigheter og innbyggere i plan- og byggesaksbehandlingen. Som den største regionen har Greater Stavanger hatt prosjektlederansvaret, de øvrige regionene er Nord-Østerdalen og Nordmøre. KS og Fagforbundet er også deltakere i prosjektet.

Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) bevilget 3,3 mill. kr til et treårig prosjekt som ble avsluttet i 2011. Midlene har vært brukt til å utrede kravspesifikasjon til en portal for plan- og

byggesakdialog. En anbudskonkurranse ble gjennomført i første tertial, og Norconsult ble valgt som leverandør. De udisponerte midlene i prosjektet, ca. 1,5 mill. kr, blir brukt for å subsidiere kommunenes kjøp av portalen. For vår region betyr dette totalt kr 722.000, eller kr 48.000 per kommune. De deltakende kommunene i Smartkommuneprosjektet har takket ja til tilbudet, og systemet blir nå fortløpende installert og tatt i bruk. I andre tertial er det dette som har hatt prioritet.

Når denne anskaffelsen kom på plass, er enda en fase i Smartkommuneprosjektet avsluttet. Styringsgruppen har hatt ett møte for å drøfte om prosjektet skal avvikles, eller om det er ønskelig å finne nye samarbeidsområder på plan-, byggesaks- og geodataområdet. Kommunene ga klart uttrykk for at arbeidet må videreføres, og prosjektet er nå i en prosess der en søker å avklare satsingsområder for en ny fase. Dette vil sannsynligvis være avklart i løpet av tredje tertial. Greater Stavanger har budsjettert med nær 500.000 kr for drifting av prosjektet i 2012.

Møte for næringsansvarlige

Det var møte for næringsansvarlige 24. mai i Måltidets Hus. På møtet orienterte blant annet Terje Handeland om aktiviteten ved Ipark, og Elin Wetås de Jara orienterte om Time sin internasjonale strategi. Alle kommunene orienterte om viktige saker i egen kommune og Greater Stavanger diskuterte ny transportutredning, rullering av strategisk næringsplan, kartlegging av næringsarealer og opplegg for ONS med kommunene.

Analysearbeid Forus

Greater Stavanger har i samarbeid med Forus Næringspark satt i gang et analysearbeid for å framskaffe fakta om Forus som en av landets største næringsparker. Analysene skal blant annet se nærmere på antall arbeidsplasser og verdiskaping på området. Etter en anbudsprosess var det IRIS som vant oppdraget om å gjennomføre analysen.

Regionens reserver av ubebygde regionale næringsarealer er kartlagt

En prosjektgruppe bestående av representanter fra kommunene Klepp, Sola, Rennesøy, Sandnes og Stavanger, samt Ryfylke IKS og Greater Stavanger, har kartlagt regionens ubebygde regionale næringsarealer.

Tilgang på gode næringsarealer er viktig for å sikre regionen konkurransekraft, men også for å støtte opp under ønsket fortetting og god arealutnyttelse i sentrale områder. De senere årene har vi sett en rekke eksempler på at virksomheter innenfor industri, lager og transport har flyttet fra sentrale til mindre sentrale næringsområder. Gode alternative lokaliseringmuligheter er viktig for å stimulere til slike flytteprosesser.

I forbindelse med prosjektet har en sett nærmere på slike flytteprosesser: AS Betong sin flytting fra Ganddalen i Sandnes til Skurve i 2009, Asko sin flytting fra Lura og Forus til Skurve i 2009 og

Optimera sin flytting fra Ganddalen til Stangeland i 2007. Alle tre virksomhetene økte arealforbruket til dels betydelig i forbindelse med flyttingen, samtidig som at driften er blitt effektivisert.

Kartleggingen som prosjektgruppen nylig har gjennomført viser at det er finnes snaut 1.600 dekar ferdig regulerte næringsarealer innenfor de regionale områdene i regionen. Utover dette er det i regionens kommuneplaner satt av vel 1.900 dekar til næringsareal. Med et beregnet gjennomsnittsförbruk på 350 dekar per år, dekker de regulerte arealene forbruket innenfor en tidshorisont på ca. 4,5 år, mens arealene avsatt i kommuneplanene dekker en tidshorisont på ytterligere vel 5 år. Regulerte arealer og arealer avsatt i kommuneplan dekker dermed forbruket innenfor en tidshorisont på 10 år. Dette er en akseptabel, men likevel sårbar arealberedskap.

Store deler av de avsatte næringsarealene i kommuneplanene ligger i Bybåndet Sør, Sandnes Øst, Buøy og Mekjarvik. Sårbarheten ligger i at en tynge utnyttelse både i Bybåndet Sør og Sandnes Øst krever bygging av infrastruktur og at arealene på Buøy og i Mekjarvik er betinget av tunnelmasse fra Ryfast og Rogfast. Uten realisering av disse arealene kan tilgangen på næringsarealer bli kritisk på mellomlang sikt.

Arealreservene på lang sikt er heller ikke betryggende. Alt kjent potensial for næringsarealer summerer seg til 8.600 dekar. Dette er 1.200 dekar mindre enn det som prosjektgruppen anser som en robust reserve. I summen på 8.600 dekar inngår områder som det er knyttet stor usikkerhet til. Prosjektgruppens representanter fra kommunene og fra Greater Stavanger konkluderer derfor med at det er viktig at det utpekes flere næringsområder både på mellomlang og lang sikt.

Regional strategi for energi- og varmforsyning er lagt ut til høring

Kommunene har sluttet seg til arbeidet og også bidratt med finansiering. Det er gitt økonomisk tilskudd fra Enova til utarbeidelse av strategien, og Rambøll er engasjert til å bistå prosjektgruppen i arbeidet.

I april 2012 ble det lagt fram et høringsutkast til strategi for energi- og varmforsyning i Stavanger, Randaberg, Rennesøy, Sola, Sandnes og Bybåndet Sør. Arbeidet var drevet fram av en prosjektgruppe bestående av representanter fra kommunene som planen skal omfatte, samt Bybåndet Sør, Lyse, IVAR og Greater Stavanger. Fylkesmannen i Rogaland, Framtidens byer, KS, Grønn by, NHO Rogaland, Stavangerregionen Næringsforening og Rogaland Naturvern er invitert til å delta i en referansegruppe for arbeidet.

Strategiarbeidet har blitt møtt av stort engasjement i form av presseoppslag og avisinnlegg, og nærmere 100 personer stilte på et høringsmøte for strategien som ble arrangert i slutten av mai. I tillegg har det i enkelte kommuner vært oppfølgende møter både med politikere og administrasjon. Høringsfrist er satt til 15. september.

INTERNASJONALISERING

Houston-representasjonen

Greater Stavanger forvalter regionens Houston-kontor, der målet er å styrke relasjonene til nøkkelbedrifter i Houston samt til forsknings- og utdanningsinstitusjoner. Dette er et samarbeid mellom UiS/IRIS, SUS, ONS og Greater Stavanger. Saba Abashawl er også for 2012 engasjert for å ivareta kontorets oppgaver, som er å holde partene orientert om utvikling i viktige bransjer i Houston/USA, samt legge til rette for delegasjonsreiser og besøk i regi av partnerne. Det er nå bestemt at neste års delegasjonstur til Houston vil finne sted i uke 9 (25. februar -1. mars 2013). Når Saba Abashawl er i Stavanger under ONS, blir det møte i styringsgruppen for Houston-kontoret. Planlegging vil da starte når det gjelder fokus og aktører som det er strategisk viktig og ønskelig å treffe i Houston i 2013.

Nordområdene

Nordområdene omfatter samarbeid med fylker og byer i Nord-Norge, Russland og Grønland.

Økt petroleumsvirksomhet i nord har ført til større interesse for samarbeid med regioner i nord, og har materialisert seg med uformelt samarbeidsnettverk mellom næringslivsorganisasjoner langs helkysten, initiert av Greater Stavanger. Den uformelle kystgruppen møttes under ONS.

I løpet av andre tertial er kontakten med Harstad og Hammerfest videreført. Konkret har dette ledet til erfaringsutveksling mellom Greater Stavanger og næringslivs-organisasjoner i Hammerfest innen områder leverdørnettverkssamarbeid og flyruteutviklingstilbud. Direkte flyruter mellom Stavanger og petroleumsbyer i nord er ett felles samarbeidstema.

Det er også en dialog med Statoil om erfaringsutveksling mellom Stavanger-regionen og Harstad-regionen som følge av selskapets beslutning om å etablere et fjerde driftssenter i Harstad.

Beslutningen om å overføre den tradisjonelle Nordområdedagen til Petro Media News i Stavanger er fulgt opp med aktiv deltagelse i programkomiteen. Nordområdedagen 2012 får et langt større omfang og nedslagsfelt enn tidligere program og det er nå besluttet at arrangementet skal veksle mellom Harstad og Stavanger. Dette innebærer at Nordområdedagen 2012 blir arrangert i Harstad den 28. - 29. november. Programmet er ferdig i detalj og ble markedsført tungt under ONS.

BOGC-prosjektet

Barents Oil & Gas Cluster-prosjektet (BOGC) ble igangsatt 1. desember 2011. Prosjektet har som målsetting å sikre erfaringsutveksling mellom potensielle petroleums-knytepunkt i nordvest

Russland, som Murmansk og Arkhangelsk og Stavanger-regionen/ Hammerfest-regionen. Rogaland fylkeskommune er prosjekteier, sammen med Troms og Finnmark fylkeskommuner.

Prosjektledelsen utføres av Greater Stavanger, med Harald Finnvik som prosjektleder. Selskapet Sigra Group i Oslo er leid inn som russlandsfaglig prosjektstøtte for Rogalands deltagelse.

I løpet av 2. tertial er det avholdt flere møter med administrasjonen/oblastregjering i Murmansk. Det er også gjennomført flere møter, og det er god dialog med ulike næringsinstitusjoner i Murmansk.

Den andre arbeidssesjonen i Murmansk ble gjennomført den 5. og 6. juni med bred deltagelse fra begge sider. Fra Rogalands side deltok fylkesordfører Janne Johnsen og representanter fra Logistikkforeningen, Næringsforeningen og Greater Stavanger.

Prosjektet er godt forankret i ledelsen i Murmansk administrasjon og interessen for samarbeid med Rogaland/Norge er befestet. Flere konkrete tiltak for å bedre tilretteleggingen for nyetableringer i Murmansk-regionen er drøftet og behandles nå av administrasjonen i Murmansk. Den nye guvernøren, Marina Kovtun, viser en svært åpen og positiv holdning til regionalt samarbeid, og legger stor vekt på betydningen av erfaringsoverføring. Guvernøren planla å besøke Stavanger under ONS, men måtte flytte besøket til tidlig september. Stavanger-besøket har høy prioritet.

BOGC-prosjektledelsen har også fått ansvaret for å planlegge programmet i Murmansk for en Rogalandsdelegasjon i regi av KS, der fylkes ordførere og rådmenn deltar. Programmet gjennomføres medio september.

Planleggingen for den tredje neste arbeidssesjonen i november er startet.

Varafylkesordfører Terje Halleland sin deltagelse i oppstartsmøter for prosjektet i Arkhangelsk i april er fulgt opp med prosjektforslag for videreføring i Arkhangelsk. Selv om prosjektforslaget ble positivt mottatt, er det enda ikke kommet noe offisielt svar på henvendelsen. Det er gjennomført møter og dialog med bedrifter og næringsnettverk i Arkhangelsk og det er i løpet 2. tertial laget en omfattende rapport om muligheter og utfordringer i Arkhangelsk.

BOGC-prosjektet utvikler seg i store trekk i henhold til plan. I løpet av 2. tertial ble det avklart at Barentsekretariatet ikke deltar i prosjektfinansieringen av den nordnorske deltagelsen i 2012. Dette har ingen betydning for hovedprosjektet, men reduser Hammerfest og Harstad sin deltagelse noe. I løpet av høsten vil prosjektledelsen initiere tiltak for å sikre videreføring og finansiering av prosjektet i 2013.

Brasil

For Stavanger har det vært et ønske om å knytte tettere bånd til Brasil generelt og Rio spesielt. Som en del av denne strategien ble Rio de Janeiro i desember 2011 etter initiativ fra Stavanger tatt opp som nytt medlem i WECP. Det har også vært dialog mellom ordførerne i Rio og Stavanger, uten at det har lyktes å finne et mulig tidspunkt for et møte mellom dem.

Regionens Rio-representant Erik Hannisdal har i hele 2012 deltatt aktivt i planlegging av delegasjonsreisen som Greater Stavanger skal organisere til Brasil i september 2012. Målgruppen for delegasjonsreisen er først og fremst små og mellomstore bedrifter som er underleverandører til store bedrifter i Nordsjøen som også er etablert i Brasil.

Delegasjonsreisen er et samarbeid med Business Region Bergen. Vi vil i tillegg til besøk i Rio også besøke Macae, som har en intensjonserklæring om næringsssamarbeid med Stavanger-regionen, og til Vittoria, Espirito Santo som har en samarbeidsavtale med Bergensregionen. Delegasjonsreisen finner sted samtidig med at den store konferansen og utstillingen Rio Oil & Gas avholdes, slik at besøk på messen også er en del av delegasjonsprogrammet.

Det er nå 33 påmeldte til turen. Dette er færre enn hva den første interessen antydte. Muligens kan dette ha sammenheng med økt aktivitet på norsk sektor, slik at leverandør industrien kanskje har mindre kapasitet til også å fokusere på Brasil på nåværende tidspunkt.

Planleggingen av turen har vært krevende for Greater Stavanger, både hva angår faglig program og praktiske forhold. Basert på erfaringer i planlegging og gjennomføring av besøket, vil det bli foretatt en evaluering og anbefaling hva angår vårt fokus og engasjement i Brasil.

Kina

Samarbeidet med Kina har i 2012 vært stilt noe i bero fra vår side. Greater Stavanger har imidlertid også i andre tertial fortsatt dialogen med Misjonshøgskolen om hvordan Stavanger kan følge opp henvendelsen fra byen Yiyang om et mulig samarbeid. Henvendelsen har sitt utspring i at Misjonshøgskolen fra årene 1902-1951 drev et omfattende arbeid i Hunan-provinsen og har mye materiale omkring dette i sitt arkiv. I et møte med ordfører Christine Sagen Helgø i juni, anbefalte Misjonshøgskolen sammen med Greater Stavanger at henvendelsen ble fulgt opp ved at Stavanger svarte på henvendelsen fra Yiyang med forslag om mulig samarbeid innenfor historie og kultur, der arkivmaterialet til Misjonshøgskolen er i fokus, og et mulig helsesamarbeid mellom sykehusene i Yiyang og SUS. I tillegg kommer mulighetene for å vurdere næringslivsområder der det kunne være aktuelt for byene å samarbeide. Henvendelsen vil også inneholde en invitasjon til besøk i Stavanger dersom ordfører i Yiyang ønsker å komme hit. Stavanger vil gjerne foreta et besøk til Yiyang av en mindre delegasjon, men det anbefales at denne av hensyn til de vanskelige diplomatiske forbindelsene mellom Kina og Norge ikke bør være politisk topptung. En ser for seg at et slikt besøk tidligst kan finne sted i januar 2013 og bestå av Stavanger kommune, Misjonshøgskolen, UiS, Greater Stavanger og SUS.

I en tid hvor samarbeidsklimaet mellom Norge og Kina er kjølig, er det oppsiktsvekkende at denne typen initiativ tas fra kinesisk hold. Ordfører i Stavanger vil derfor orientere utenriksminister Gahr Støre om henvendelsen og dialogen som pågår.

Europakontoret

Greater Stavanger har sekretariat og daglig ledelse for Stavanger-regionens Europakontor (SrE). I andre tertial har Europakontoret formelt endret organisasjonsform fra prosjekt til forening. Det er gjennomført stiftelsesmøte, opprettet styre og foreningen er registrert i Brønnøysund-registeret. Egenkapitalen i prosjektet er overført til foreningen og regnskapet for Stavanger-regionens Europakontor er skilt ut av regnskapet til Greater Stavanger.

Ny direktør i Brussel, Heidi Kristina Jakobsen, tiltrer 3. september. Sekretariatet har til hensikt å tilrettelegge møter mellom partnere og ny direktør i løpet av 2012/13 og det er i andre tertial skissert en framdrift for å sikre møtene. I tillegg til planlagte hjemmebesøk, gjennomføres det møtepunkt under ONS mellom ny direktør og partnere i SrE.

Den nye avtaleperioden 2012-2016 startet 1. juli 2012, og det er i forbindelse med ny periode gjennomført avtaleinngåelse med nye partnere. Kommunene Bokn og Utsira trer inn i samarbeidet 1. juli, og Tysvær kommune går inn i samarbeidet fra 2013. Haugaland Vekst håndterer medlemskapet for sine partnerskapskommuner (Haugesund, Bokn, Utsira, Tysvær), etter modell fra Greater Stavanger. Karmøy kommune har valgt ikke å inngå partnerskapsavtale med SrE for ny periode.

I avtaleperioden 2012-2016 har SrE dermed følgende partnere:

Lyse Energi AS, Stavanger-regionen havn IKS, IRIS, Universitetet i Stavanger, Høgskolen Stord-Haugesund, Bokn kommune, Eigersund kommune, Finnøy kommune, Forsand kommune, Gjesdal kommune, Hjelmeland kommune, Klepp kommune, Kvitsøy kommune, Randaberg kommune, Rennesøy kommune, Rogaland fylkeskommune, Sandnes kommune, Sirdal kommune Sola kommune, Stavanger kommune, Strand kommune, Suldal kommune, Time kommune, Tysvær kommune og Utsira kommune.

Styret i SrE gjennomførte styremøte i Brussel 29.-30. mai, som en del av to dager med fokus på introduksjon til EU-systemet og aktuelle europeiske tema. Arbeidsgruppen deltok også i programmet og anledningen ble benyttet til å takke av Pål Jacob Jacobsen, direktør ved kontoret i Brussel gjennom 19 år.

Styret behandlet blant annet strategiutkast for 2013-2016. Innspillene fra styret følges opp av sekretariat og prosessen med ny strategi fortsetter ut 2012. Strategien forankres i styret og bearbejdes av sekretariat, ny direktør og arbeidsgruppen.

I forbindelse med endring av organisasjonsform og ansettelse, som sekretariatet i Greater Stavanger har ivaretatt, er det også i andre tertial brukt tid i Greater Stavanger utover det normale på Europakontoret, noe som også har involvert administrerende direktør i stor grad.

UK/Aberdeen

I andre kvartal har Greater Stavanger hatt regelmessig dialog med Aberdeen, knyttet blant annet til ideen om å endre arrangementet i forbindelse med tenning av juletre i Aberdeen. Stavanger har sendt juletre til Aberdeen i mange år. Under besøket i Aberdeen i mars startet byene en diskusjon om å flytte tenning av juletregranen i Aberdeen til et nytt tidspunkt, som ikke sammenfaller med tenningen i Stavanger. Dersom tidspunktet blir flyttet fra første søndag i advent til midt-uke vil ordfører i Stavanger kunne delta. Dette vil kunne gi bedre markedsføring av Stavanger-regionen samtidig som vi vil kunne knytte arrangementet til et opplegg for dialog med næringsliv/bedrifter som har interesser i både Aberdeen og Stavanger-regionen. Det er nå vedtatt at Aberdeen flytter arrangementet til torsdag 29. november. Ordfører Christine Sagen Helgø vil da delta, og Greater Stavanger har startet planlegging med Aberdeen om hvordan vi kan få til en best mulig tilrettelegging av aktiviteter med fokus på næringslivet. I tillegg til Aberdeen by er også NBCC (Norwegian British Chamber of Commerce) en sentral aktør i denne planleggingen.

Vertskapskontoret

Prosjektet Vertskapskontoret har vært i virksomhet siden 2009. Vertskapskontorets framtidige virksomhet og finansiering ble drøftet i styringsgruppen for prosjektet den 18. april 2012. Prosjektledelsen ble bedt om å legge aktivitetsnivået for 2012 og framover på 2011-nivået, det vi si en omsetning på om lag 750.000. I løpet av 2. tertial er det sikret finansiering for 2012 med et budsjett på 700.500,-. Per utgangen av 2. tertial er det brukt godt under halvparten av midlene, noe som skyldes noe lavere besøksaktivitet sammenlignet med foregående år.

I løpet av 2. tertial har Vertskapskontoret hatt ansvaret for planlegging og gjennomføring av to større delegasjonsprogram. Programmet for den israelske petroleumsdelegasjonen i slutten av mai fikk en del presseomtale på grunn av sensitiviteten knyttet til petroleumsvirksomheten på israelsk sokkel.

I perioden har kontoret i tillegg bidratt med assistanse og foredrag i tre program i samarbeid med eksterne arrangører. Ett av disse var støtte til Region Stavanger for et japansk næringssturismebesøk. Dette er resultat av Technical Visits prosjektet som vertskapskontoret hadde ansvaret for fra 2010. Vertskapskontoret bisto også Samferdselsdepartementet med arrangementet av en større delegasjon av EUs transportdiplomater som besøkte regionen i juni.

Oversikten nedenfor viser fordelingen av aktivitetene i 1. og 2. tertial. Tallene i parentes viser tilsvarende tall for 2011.

Periode	Antall gjennomførte besøksprogram	Antall besøkende	Fra Norge	Fra EU-land	Fra øvrig verden
1. tert. 2012	8 (9)	48 (108)	3 (18)	30 (50)	15 (40)
2. tert. 2012	5 (10)	127 (63)	22 (12)	62 (16)	43 (35)

Vertskapskontoret har også hatt en viktig bistandsrolle under ONS, uten at det er laget spesifikke program for noen av de tilreisende delegasjonene som er reflektert i tallene overfor.

Styringsgruppen drøftet alternative framtidige finansieringsordninger for Vertskapskontoret og anbefalte at prosjektet videreføres som en fast driftsoppgave. Greater Stavanger ble anmodet om å utrede alternative driftsmodeller for permanent drift av vertskapskontoret. Dette vil bli gjort i løpet av tredje tertial.

SAMFUNNSPÅVIRKNING

Ressursgruppen for samfunnsutvikling

Gruppen har avholdt ett møte i andre tertial. Følgende saker var til behandling: Forskningssentra for olje- og gassindustrien, Nasjonal Transportplan, Datasenter på Rennesøy, Vagleiren og regional deltakelse i statlige styrer, råd og utvalg. I møtet ble det gitt gode innspill fra deltakerne på de forskjellige sakene Dette ledet til gode diskusjoner.

Det har vært en utfordring å finne ut hvordan vi skal øke den regionale deltakelsen i statlige, styrer råd og utvalg. Greater Stavanger vil i fremtiden være monitor for mulige posisjoner som skal besettes i organer av spesiell viktighet for regionen og kartlegge kvalifiserte personer. Saken vil i framtiden være fast på agendaen for ressursgruppen.

Vi ga innspill til en lokal kandidat til det ledige vervet som nestleder i styret i Statoil da Marit Arnstad fratradte da hun ble utnevnt til samferdselsminister i juni.

Ressursgruppen gir oss viktige impulser både om saker som kan tas opp og hvordan behandle disse.

Petroleumsnettverket

Vi har i andre tertial lykket med å utvide nettverket med en representant fra "subsea valley" i Kongsberg og har nå representanter i fra alle olje- og gassmiljøene i landet. Nettverket blir samlet under ONS, hvor vi vil diskutere framtidige saker og hvordan vi best kan samarbeide om disse for å øke vår innflytelse. Det er også avtalt møte med Stortingets energi- og miljøkomite.

MARKEDSFØRING & KOMMUNIKASJON

Nytt markedsføringsmaterieil

Arbeidet med å ta et større løft når det gjelder markedsføringsmaterieil har fortsatt dette tertial. Det nye materieilet skal være av en slik karakter at det promoterer regionen fra et næringslivsperspektiv. Det skal sikres at Greater Stavanger uomtvistelig sitter på alle rettigheter, slik at materieilet kan brukes av alle som ønsker det etter avtale med oss. Rent praktisk vil det etableres en portal hvor bedrifter, kommuner og andre kan laste ned bilder, filmer (eller deler av disse) og presentasjoner. Disse skal de kunne bruke slik det passer dem best.

Vi er nå i ferd med å etablere en styringsgruppe for prosjektet. Styringsgruppen skal være liten, men kompetent og bistå i prosjekteringen av det nye materieilet. Gruppen vil bestå av personer fra offentlig sektor og fra næringslivet.

Internasjonal rekruttering

Regionen har et stort kompetansebehov innenfor ingeniørfagene. I samarbeid med NAV Eures og Haugaland Vekst og OLF har Greater Stavanger i andre tertial ferdigstilt et opplegg for å hjelpe bedrifter i regionen med internasjonal rekruttering. Det vil i september bli arrangert egne rekrutteringsdager i Haugesund og i Stavanger), der bedrifter blir invitert til å møte Eures sine veiledere fra Spania, Portugal, Romania og Polen, som vil orientere om arbeidskraftressurser og kvalifikasjoner i sine hjemland. Bedriftene vil i tillegg få treffe norske bedrifter som har foretatt vellykket rekruttering fra disse landene og høre om deres erfaringer. Rekrutteringsdagene vil bli fulgt opp ved at bedriftene også tilbys hjelp til å delta på jobbmesser i de utvalgte landene i løpet av høsten 2012/våren 2013. Greater Stavanger vil jobbe for å understøtte dette ytterligere ved om mulig å delta på noen av jobbmessene for ytterligere å markedsføre regionen og det å bo og arbeide her.

Dersom opplegget bærer frukter, vil det være direkte overførbart til andre kompetansegrupper. En slik gruppe kan for eksempel være sykepleiere.

Ved å samarbeide med Haugaland Vekst kan vi dra fordel av hverandres kompetanse og styrke relasjonene mellom næringslivet i regionen ytterligere. Kostnadene vil bli delt mellom NAV, OLF og henholdsvis Haugaland Vekst og Greater Stavanger.

Pressearbeid

I andre tertial har Greater Stavanger utført eksternt informasjonsarbeid i en rekke sammenhenger for å fortelle om våre aktiviteter og prosjekter. Det er utarbeidet en egen pressemappe for første tertial. Mappen inneholder ca. 30 klipp fra aviser og magasiner. I tillegg har Greater Stavanger figurert på nettaviser og i sosiale medier.

Til
Styret

Kopi til

Dato skrevet
26.08.2012

Side
1 av 1

Ansvarlig saksbehandler
Ola Saua Førland

Referanse

Direkte telefonnr.

Sak 24 – 2012 Stavanger regionens reserve av ubebygde næringsarealer

1. Hva saken gjelder

Som et ledd i oppfølgingen av strategisk næringsplan ble det i 2007 utarbeidet en strategi for næringsarealer. Greater Stavanger arbeider med iverksetting av strategien gjennom to delprosjekter:

1. Overvåking av regionens reserver av næringsarealer
2. Portal for markedsføring av regionens næringsområder

Målsetting for delprosjekt 1 er å sikre at regionen til enhver tid har god tilgang til nye næringsarealer til et næringsliv i utvikling, og som gir en by- og regionomforming i et bærekraftig byutviklingsperspektiv.

Resultater av delprosjekt 1 er at det i 2009 ble gjort en kvalifisert vurdering av behovet for ubebygde strategiske næringsarealer i regionen i et langsiktig perspektiv og gjennomført en kartlegging av tilgangen på ubebygde strategiske næringsarealer på kort, mellomlang og lang sikt.

Nå legges det fram en ny rapport som inneholder en ny vurdering av behovet for næringsarealer i et langsiktig perspektiv og en ny kartlegging av regionens reserver av regionale næringsarealer på kort, mellomlang og lang sikt.

Tilgang på gode næringsarealer er viktig for å sikre regionen konkurransekraft, men også for å støtte opp under ønsket fortetting og god arealutnyttelse i sentrale områder. De senere årene har vi sett en rekke eksempler på at virksomheter innenfor industri, lager og transport har flyttet fra sentrale- til mindre sentrale næringsområder. Gode alternative lokaliseringsmuligheter er viktig for å stimulere til slike flytteprosesser.

I forbindelse med utarbeidelsen av den nye rapporten har en sett nærmere på slike flytteprosesser; AS Betong sin flytting fra Ganddalen i Sandnes til Skurve i 2009, Asko sin flytting fra Lura og Forus til Skurve i 2009 og Optimera sin flytting fra Ganddalen til Stangeland i 2007. Alle tre virksomhetene økte arealforbruket til dels betydelig i forbindelse med flyttingen, samtidig som at driften ble effektivisert.

I rapporten som nå legges fram blir det lagt til grunn et framtidig årlig behov på 350 dekar nytt bruttoareal i regionen. Dette er bare litt høyere enn gjennomsnittsforbruket av nye arealer i perioden 2005 – 2011. Den høye petroleumsaktiviteten som er forventet framover gir, isolert sett, grunn til å vente et betydelig høyere forbruk av næringsarealer i regionen. Grunnen til

det konservative anslaget, er at fylkesplanen innfører retningslinjer for arealutnyttelse og parkering som skal resultere i en optimalisering av arealer til bygg og parkering i arealkategori 1 og 2. Anslaget på 350 dekar per år tar med andre ord høyde for at retningslinjene virker etter hensikten og gir seg utslag i et betydelig lavere arealforbruk enn tilfellet ville vært uten retningslinjene.

Rapporten som nå legges fram viser at det er finnes snaut 1.600 dekar ferdig regulerte næringsarealer innenfor de regionale områdene i regionen. Utover dette er det i regionens kommuneplaner satt av ca. 1.900 dekar til næringsareal. Med et beregnet gjennomsnittsforkbruk av ubebygde arealer på 350 dekar per år dekker de regulerte arealene forbruket innenfor en tidshorisont på ca. 4,5 år, mens arealene avsatt i kommuneplanene dekker en tidshorisont på ytterligere vel 5 år. Regulerte arealer og arealer avsatt i kommuneplan dekker dermed forbruket innenfor en tidshorisont på 10 år. Dette er en akseptabel, men likevel sårbar arealberedskap.

Store deler av de avsatte næringsarealene i kommuneplanene ligger i Bybåndet Sør, Sandnes Øst, Buøy og Mekjarvik. Sårbarheten ligger i at en tyngre utnyttelse både av Bybåndet Sør og Sandnes Øst til næringsformål krever bygging av infrastruktur som ikke er endelig vedtatt og at arealene på Buøy og i Mekjarvik er betinget av tunnelmasse fra Ryfast og Rogfast. Uten realisering av disse arealene kan tilgangen på næringsarealer bli kritisk på mellomlang sikt.

Arealreservene på lang sikt er heller ikke betryggende. Alt kjent potensiale for næringsarealer innenfor de regionale områdene summerer seg til 8.600 dekar. Dette er 1.200 dekar mindre enn det som prosjektgruppen anser som en robust reserve. I tillegg er det slik at i summen på 8.600 dekar inngår store områder innenfor Bybåndet Sør og Sandnes Øst. Dette er områder hvor det er usikkert hva som vil bli den endelige størrelsen på arealene, og tidspunktet for når arealene vil kunne bli byggeklare. Også 1.000 dekar ved Stavanger Lufthavn Sola er regnet inn i reserven.

Prosjektgruppen konkluderer derfor med at det er viktig at det utpekes flere næringsområder som har en tidshorisont på mellomlang og lang sikt.

2. Forslag til oppfølging av rapporten

- Stat, fylkeskommune og kommuner må sikre at formelle planprosesser og infrastrukturbygging utløser næringsområder til utbygging i samsvar med anslått behov.
- Fylkeskommunen og kommunene må sikre at det pekes ut tilstrekkelig nye næringsarealer i tråd med de ulike planenes tidshorisont.
- Prosjektgruppen mener det er viktig å sikre tilgjengelige næringsarealer. *Representantene fra kommunene og Greater Stavanger* mener kommunene bør avsette mer næringsarealer i kommuneplanene for å redusere risikoen knyttet til at tilgjengelig næringsareal innenfor et 10 års-perspektiv forutsetter betydelige infrastrukturbygging. *Representanten fra fylkeskommunen* mener dette kan ivaretas gjennom en konkret vurdering av behov i den enkelte kommune og for regionen samlet, ved rullering av kommune- og regionale planer.
- Det bør reguleres mer næringsarealer i Ryfylke.
- Anslaget for årlig arealbehov er konservative. Kommunene bør derfor overvåke endringer i arealbehov (virkningen av økte petroleumsaktivitet og nye plankrav) og arealreserver.
- Strategi for næringsarealer fra 2007 bør oppdateres og videreutvikles. Denne oppdateringen bør, som sist, omfatte alle kategorier næringsområder.

Når det gjelder det siste punktet i forslagene til oppfølging av rapporten er vi kjent med at kommunene i storbyregionen har samarbeidet om å lage en felles planstrategi for kommuneplanene. Videreutvikling av strategier for regionale næringsområder er ett av områdene som omtales som samarbeidsoppgaver i storbyområdet. Av planstrategien framgår det både behov for å oppdatere og videreutvikle gjeldende strategi og å ta konkret tak i oppfølgingspunkter i gjeldende strategi, og vurdere et nærmere samarbeid om disse. Det framholdes videre i prosjektplanen at mandat, prosess og sluttprodukt for strategier må konkretiseres og at kommunen kan velge å gi oppdraget om prosjektgjennomføring til Greater Stavanger.

Forslag til vedtak:

1. Styret vurderer rapporten «*Stavanger-regionens reserver av ubebygde næringsarealer*» som et strategisk viktig dokument for å overvåke at regionen har en robust arealberedskap på kort og lang sikt. Videre ser styret det som viktig at arealsituasjonen overvåkes jevnlig.
2. Rapporten oversendes Rogaland fylkeskommune og kommunene i Stavanger-regionen for å kunne inngå som grunnlagsdokument i arbeidet med fylkesdelplan for langsiktig byutvikling, og for kommunenes areal- og transportplanlegging.
3. Styret ser behovet for en oppdatert strategi for regionale næringsområder og ber direktøren om en orientering om hvordan dette vil bli ivaretatt.

Jan Soppeland
Adm. dir.

Ola Saua Førland
Mulighetsutvikler

Vedlegg:

- **Stavanger-regionens reserver av ubebygde næringsarealer**
- **Forbruk av næringsareal i Stavanger-regionen**

Til
Styret

Kopi til

Dato skrevet
21.08.2012

Side
1 av 1

Ansvarlig saksbehandler
Ola Saua Førland

Referanse

Direkte telefonnr.

Sak 25 – 2012 Regional plan for byutvikling på Jæren - høringsuttalelse

1. Bakgrunn for saken

Fylkeskommunen besluttet i 2007 at denne fylkesdelplanen var moden for revisjon på noen områder. Revisjonen har foregått gjennom en omfattende prosess, der bl.a. de ti berørte kommunene har vært representert i prosjektgruppe og styringsgruppe. Planforslaget er nå lagt ut til offentlig ettersyn med uttalefrist 1. november d.å.

2. Overordnede merknader

Det er svært positivt at fylkeskommunen reviderer denne fylkesdelplanen. De siste årene har regionen opplevd en stor aktivitets- og befolkningsvekst, og prognosene tilsier at veksten skal fortsette gjennom hele planperioden. Direktøren vil fastholde at til tross for enkelte voksesmerter er veksten en styrke for regionen. Utviklingen reflekterer det sterke næringslivet og arbeidsmarkedet som vår kant av landet er begunstiget med, og som sterkt bidrar til at vi representerer en attraktiv region.

Samtidig ser vi at det kommunale perspektivet på denne veksten ikke alltid er tilstrekkelig i en funksjonell region som omfatter en rekke kommuner. Kommunene i storbyregionen tar etter beste evne ansvar for utbygging av både fysisk og sosial infrastruktur, men opplever samtidig et kraftig press på økonomi og tjenestetilbud. Dette kommer i blant til uttrykk gjennom ønsker om å begrense veksten i egen kommune¹. Med dette utgangspunktet er det av betydning at det gjennom et fylkeskommunalt og kommunalt samarbeid legges byutviklingsplaner også med et regionalt perspektiv, uavhengig av kommunegrenser.

I avsnittet om befolkningsutviklingen framgår det at *«vi med ganske stor sannsynlighet vil ha et innbyggertall på mellom 430.000 og 450.000 innen planområdet innen 2040»*. Dette innebærer en befolkningsvekst på mellom 122.000 og 142.000 personer, eller 40-46 prosent. Behovet for nye boliger vil likevel øke mer enn befolkningsveksten alene skulle tilsi, da det også framholdes det at *«antall personer per bolig antas fortsatt å synke noe i planperioden»*.

Dette er store tall, og med slike forventninger er det viktig å trekke opp en regional bosettingspolitikk som viser hvordan veksten kan absorberes og fordeles på en god måte – for

¹ Fra kommunale dokumenter og uttalelser: *«Folketilveksten skal innan 2013 reduserast til 1,5 % årleg vekst»*, *«Målsettingen nå er å begrense veksten»*, *«Målet for xxx kommune er en befolkningsvekst på 1,2 prosent mot tidligere 1,8 prosent per år.»*

eksempel gjennom strategier for en naturlig tettstedsvekst. Vi kan dessverre ikke se at planforslaget angir behovsanslag verken for antall boliger eller for hvor stort nytt utbyggingsareal dette medfører. Den primære tilnærmingen til utbyggingsbehovet synes tvert imot på flere punkter å være av begrensende karakter: *«Hensynet til jordvern tillegges stor vekt ved valg av utbyggingsmønstre, slik at utbyggingsretning styres mot de mindre produktive arealene.» «I tettstedene i kjerneområde landbruk kan det legges til rette for en avgrenset lokal utvikling som er tilpasset stedet sin størrelse og struktur, og der hensynet til kjerneområde landbruk er avgjørende.»* (Prosjektgruppens anbefaling.)

Planen inneholder et boligkapittel, men kapittelet fokuserer på bomiljø og kvalitet, og ikke på kapasitetsbehov. Direktøren har tillit til at kommunene vil ivareta hensynet til gode bomiljø uten regionalt fastsatte retningslinjer og anbefalinger. Det ville derimot vært et verdifullt bidrag dersom planen hadde forsøkt å se Jærens framtidige boligbehov og tilhørende arealbehov i en helhet, på tvers av kommunegrenser.

I vår kontakt med næringslivet, både med enkeltbedrifter så vel som på møteplasser som Energipolitisk Forum, framholdes det et entydig ønske om en sterk økning i boligtilbudet. Bedriftene melder stadig oftere om rekrutteringsvansker både til nøkkelstillinger og til andre stillinger, begrunnet med at regionen har et stort underskudd av boliger med ønsket beliggenhet og akseptabel pris. Som interkommunalt næringsutviklingsselskap finner vi disse tilbakemeldingene urovekkende. I tillegg til behovet for nye boliger for å betjene den framtidige veksten, er det altså et betydelig etterslep som må tas igjen. Skal disse utfordringene løses, må lokale og regionale myndigheter finne gode og omforente utbyggingsløsninger. Direktøren kan imidlertid ikke se at det foreliggende planforslag inneholder analyser, bestemmelser, retningslinjer eller anbefalinger rettet inn mot å sikre at det bygges et tilstrekkelig antall boliger i planperioden.

Det antas i planen å være grunnlag for om lag 50 prosent fortetting innenfor byområdet, dvs. i samme grad som de siste ti år. Fra vår side vurderer vi dette som optimistisk, da det må være grunn til å anta at det fortetningsbare potensialet reduseres i takt med at det tas i bruk, samtidig som at dette potensialet ikke finnes i nyere boligområder. I den grad fortettingen finner sted gjennom transformasjon av sentrale, eksisterende næringsområder, må disse næringsarealene erstattes.

3. Nærmere om behov for næringsareal

Greater Stavanger har nylig gjennomført et prosjekt hvor vi har fått Asplan Viak til å kartlegge forbruket av ubebygde næringsarealer over tid, og hvor vi drøfter hva som er en robust reserve av næringsarealer innenfor ulike planhorisonter. Vi har også gjennomført en kartlegging av ubebygde strategiske næringsarealer i regionen. Basert på dette har vi tre innspill til planen.

Innspill 1

På side 11 i planen står det at «Erfaringstall i perioden fra fylkeskommunens virketid antyder et årlig arealforbruk på 250 daa årlig til næringsformål, i stor grad i perioder med høykonjunktur i næringslivet. Det er grunn til å anta at andelen sysselsatte innen kunnskapsintensive og tjenesteytende næringer fortsatt vil øke. En effektiv arealforvaltning for næringsområder, slik det legges opp til i denne planen, bør bidra til at behovet for næringsformål ikke øker utover dette.»

Basert på erfaringstall for bruttoarealforbruk, forventet vekst i regionen og en forventning om at fylkeskommunens retningslinjer virker etter hensikten har Greater Stavanger lagt til grunn at 350 dekar er et nøkternt anslag for regionens brutto årlige behov. Se kapittel 3 i rapport om ubebygde næringsarealer (vedlegg til sak 24) for nærmere redegjørelse.

Innspill 2

På side 29 i planen, står det at «Planens mål er at det skal være en forutsigbar tilgjengelighet på attraktive og tilstrekkelige næringsområder, som sikrer muligheter for vekst og utvikling».

Greater Stavanger støtter denne målsettingen. Etter vår oppfatning bør det i tillegg innarbeides at attraktive og tilstrekkelige næringsområder av ulike kvaliteter er viktig også for å bidra til fortetting og god arealutnyttelse i sentrale områder. De senere årene har vi sett en rekke eksempler på at virksomheter innenfor industri, lager og transport har flyttet fra sentrale- til mindre sentrale næringsområder. Gode alternative lokalisering-muligheter er viktig for å stimulere til slike flytteprosesser.

Innspill 3

Greater Stavanger har nylig lagt fram en rapport som kartlegger regionens reserver av ubebygde næringsarealer. Kartleggingen omfatter partnerkommunene i Greater Stavanger pluss Hå kommune. Rapporten følger vedlagt.

Kartleggingen viser at det er avsatt tilstrekkelig arealer i regionens kommuneplaner til å dekke ti års forbruk. Reserven anses likevel som lite robust siden store deler av de avsatte næringsarealene i kommuneplanene ligger i Bybåndet Sør, Sandnes Øst, Buøy og Mekjarvik. Sårbarheten består i at en tyngre utnyttelse både av Bybåndet Sør og Sandnes Øst til næringsformål krever bygging av infrastruktur som ikke er endelig vedtatt, og i at arealene på Buøy og i Mekjarvik er betinget av tunnelmasse fra Ryfast og Rogfast. Uten realisering av disse arealene kan tilgangen på næringsarealer bli kritisk på mellomlang sikt.

Arealreservene på lang sikt er heller ikke betryggende. Alt kjent potensiale for næringsarealer innenfor de regionale områdene summerer seg til 8.600 dekar. Dette er 1.200 dekar mindre enn det som prosjektgruppen anser som en robust reserve. I tillegg er det slik at i summen på 8.600 dekar inngår store områder som ligger innenfor Bybåndet Sør og Sandnes Øst. Dette er områder hvor det er knyttet usikkerhet til hva som vil bli den endelige størrelsen på arealene og tidspunktet for når arealene vil kunne bli byggeklare. Også 1.000 dekar ved Stavanger Lufthavn Sola er regnet inn i reserven.

Prosjektgruppen konkluderer derfor med at det er viktig at det utpekes flere næringsområder som har en tidshorison på mellomlang og lang sikt og konkluderer med flere forslag til tiltak, hvorav følgende to berører fylkeskommunen:

- Stat, fylkeskommune og kommuner må sikre at formelle planprosesser og infrastrukturbygging utløser næringsområder til utbygging i samsvar med anslått behov.
- Fylkeskommunen og kommunene må sikre at det pekes ut tilstrekkelig nye næringsarealer i tråd med de ulike planenes tidshorison.

Forslag til vedtak:

1. Greater Stavanger anbefaler at planen blir tydeligere i sine anbefalinger om hvordan den forventede befolkningsveksten bør håndteres.
2. Planens behovsanslag for nye næringsarealer anbefales oppjustert til 350 dekar brutto per år.
3. Greater Stavanger anbefaler at attraktive og tilstrekkelige næringsområder av ulike kvaliteter innarbeides som et virkemiddel for å bidra til fortetting og god arealutnyttelse i sentrale områder.
4. Fylkeskommunen må sikre at formelle planprosesser og infrastrukturbygging utløser næringsområder til utbygging i samsvar med anslått behov.

5. Fylkeskommunen må sikre at det pekes ut tilstrekkelig nye næringsarealer i tråd med de ulike planenes tidshorisont.

Jan Soppeland
Adm. dir.

Ola Saua Førland
Mulighetsutvikler

Erling Brox
Mulighetsutvikler

Vedlegg:

- **Høringsutkast til regionalplan for Jæren**

Til
Styret

Kopi til

Dato skrevet
20.08.2012

Side
1 av 1

Ansvarlig saksbehandler
Erling Brox

Referanse
/EB

Direkte telefonnr.
95 25 99 55

Sak 26 – 2012 Strategisk næringsplan – status og framdrift

1. Bakgrunn for saken

Styret behandlet på møtet 29. februar sak om rullering av Strategisk næringsplan, og styrets vedtak markerte den formelle oppstarten av arbeidet:

«Styret slutter seg til opplegget for rullering av Strategisk næringsplan for Stavanger-regionen.»

Arbeidet ble deretter igangsatt langs de linjene som var skissert i saken, og etter de signalene som framkom i styrets drøftinger.

På styremøtet 6. juni ble det rapportert om arbeidet, og det ble fattet slikt vedtak:

«Styret tar redegjørelsen til orientering, og slutter seg til forslaget om behandlingsprosess.»

Det ble i diskusjonen gitt signaler fra styret om betydningen av en sterk forankring av planarbeidet, både i kommunene og hos øvrige relevante aktører.

2. Innspill fra kommunene

Kommunene har fått oversendt en orientering om at planarbeidet er startet opp, der planprogrammet inngikk. Kommunene fikk samtidig en åpen invitasjon til å oversende eventuelle tidlige innspill om forhold som de ønsket at planarbeidet skal omfatte. Stavanger kommune foretok på denne bakgrunn en formannskapsbehandling av planprogrammet; vedtaket ble gjengitt i sak 15/2012.

Styret ønsket at de øvrige kommunene skulle få en ny oppfordring om å melde eventuelle innspill, og brev om dette ble sendt ut etter forrige styremøte, med svarfrist ut september.

3. Aktivitet på møteplassene

Matklyngen

I arbeidet med Strategisk Næringsplan for Stavanger-regionen har man lagt inn ekstra ressurser på å oppdatere strategivalg og prioriteringer for matnæringen i regionen. En bredt sammensatt arbeidsgruppe, ledet av nærings sjef i Rogaland fylkeskommune, Norvald

Skretting, har hatt ansvar for prosessen. Det har vært to møter i denne arbeidsgruppa i vårsesjonen, samt et større heldags matstrategisk møte den 23. august i Måltidets Hus. Til dette møtet deltok over 40 sentrale regionale aktører innen matnæringen for å bidra med og stake ut retningen for næringen fremover. Den brede sammensetningen av aktører på møtet gjorde at man fikk frem de gode debattene om hvilke veivalg næringen står overfor, samt hvilke prioriteringer/satsingsområder som blir viktig å ha fokus på i årene som kommer for å imøtekomme den ønskede utviklingen for næringen aktørene peker på. Oppsummeringene fra det matstrategiske møtet blir diskutert i neste møte i arbeidsgruppa den 12. september, og i møtet vil man konkret diskutere innretning av strategier og satsinger overfor matnæringen i den oppdaterte næringsplanen.

Energisnæringene

Innspillene fra lederne som samles i Energistrategisk Forum er viktige bidrag til planen. På et tidligere møte ble det gitt klare signaler til kommunene om behovet for økt tempo i boligbyggingen. På neste møte 12. september vil utdanning og annen kompetanseutvikling være et hovedtema. Begge de nevnte områdene anses som sentrale for å sikre rekruttering i det omfang og med den bakgrunn som energibransjen etterspør.

Livskvalitet

Gruppa ledes av næringsgjefen i Stavanger kommune, Svein Arild Holmen, og har med representanter for Næringsforeningen, Sandnes, Time, Gjesdal og Forsand kommuner, samt Region Stavanger, Turistforeningen og Greater Stavanger. Gruppa vil vurdere regionens attraktivitet for befolkning, bedrifter og besøkende. Første møte er berammet til 5. september. Tema for diskusjonene vil bli målsettinger og strategier for regionens attraktivitet, og som er relevante for bostedsvalg, bedriftslokalisering og for besøk.

Nyskaping

Gruppen for nyskaping ledes av Terje Handeland, administrerende direktør Ipark. Representanter fra UiS, Innovasjon Norge, Ipark Jæren, Ewos, Weatherford, Ullrig og næringsforeningen vil bli innkalt til møte i andre halvdel av september. Det vil bli lagt opp til en prosess hvor representantene vil bli utfordret på spørsmålet om hvilke forhold som bidrar til nyskaping i regionen. Det vil bli en avsjekk på hvorvidt disse forholdene er fanget opp i eksisterende plan. Det vil også bli vurdert om det er mulig å gjøre tiltakene som omhandler nyskaping mer målbare eller etterprøvbare. Det er planlagt å gjennomføre to møter i gruppen.

Kompetanse

Arbeidsgruppen ledes av Universitetsfondets sekretær, Kjølsv E. Egeland, og består ellers av representanter fra UiS, NHO, LO, KS Rogaland, Sandnes kommune, fylkeskommunen, Statoil og OLF.

Første møte i gruppa var 21. august. Det ble der en god diskusjon på ståstedsanalysen. Fra hele gruppen var det en bekymring for at et vedvarende og høyt aktivitetsnivå i oljesektoren vil kunne føre til en økt «kamp om kompetansen». Det kan da oppstå ubalanser mellom de ulike bransjer og mellom offentlig og privat sektor og således få uheldige virkninger for det totale næringslivet. Ett eksempel på dette er undervisningsinstitusjoner som må legge ned yrkesfagklasser fordi de ikke får kvalifiserte lærere. Internasjonal rekruttering kan være ett alternativ. Utredninger viser imidlertid at det trolig vil være stor mangel på særlig ingeniører og teknologer også på internasjonal basis.

Dette betyr at vi må aktivt arbeide for å styrke regionens egne utdanningsinstitusjoner og stimulere til økte bransjemessige- og bedriftsinterne opplæringstiltak. Arbeidsgruppen mente videre at dette må forsterkes gjennom et nærmere og mer forpliktende samarbeid mellom utdanningsinstitusjonene og arbeidslivet, slik at vi regionalt best mulig utnytter vår kompetanse og menneskelige ressurser. Vi må «lære å jobbe smartere og mer effektivt». Dette siste perspektivet ønsket gruppen ble trukket fram som et eget strategisk grep i den reviderte planen. Gruppen mente det burde lages regionale programmer der undervisningsinstitusjonene

og arbeids- og næringsliv arbeidet tett sammen for å sikre bl.a. nødvendig kvalifisert undervisningskompetanse inn i utdanningsinstitusjonene.

Gruppen vil på sitt neste møte i september diskutere et oppdatert forslag til kompetansekapittel basert på de innspill som kom 21. august.

Samarbeid med Næringsforeningen

Sammen med Næringsforeningen arrangeres det et møte for næringslivet 3. september i Rosenkildehuset. Hensikten med møtet er både å informere om prosessen, og å gi aktører som ikke deltar i de ulike gruppene anledning til å komme med innspill. Hovedinnleder er Frank Aarebrot, professor i sammenlignende politikk ved UiB, som vil fokusere på regionens muligheter og utfordringer, både i et landsdels-, nasjonalt og internasjonalt perspektiv. Deretter blir det panelinnlegg fra Arne Austreid, konserndirektør SR-bank, Therese Log Bergjord, direktør ESS Support Services, Halvard Ween, regiondirektør NHO Rogaland og Harald Minge, direktør Næringsforeningen som innledning til debatt. Vi forventer nyttige innspill til planarbeidet både fra innlederne og fra de øvrige møtedeltakerne.

Møter med kommunene

Strategisk næringsplan er tema på hvert av møtene med kommunenes næringsansvarlige. Rådsmøtet 7. november vil bli brukt som en arena for å drøfte de første skissene til et planforslag med kommunenes toppledelse. Rådsmøtet er som kjent et kontaktmøte mellom Greater Stavanger og partnerkommunenes ordførere og rådmenn, men denne gangen vil det være aktuelt å invitere bredere.

Årskonferansen

Innleggene og diskusjonene på Greater Stavangers årskonferanse 3. oktober, som trekker deltakere fra næringsliv, FOU-miljøene og fra offentlig forvaltning, vil gå rett inn i Næringsplanens hovedutfordringer. Tittelen på konferansens tema er «Innovasjon og samarbeid – forutsetninger for Stavangerregionens videre utvikling», der deltema bl.a. vil være visjoner mot 2040, motorer for videre utvikling av regionen, ulike næringers vekstpotensial samt utfordringer knyttet til en balansert utvikling.

4. Videre prosess

Direktøren har tidligere hatt som målsetting å legge fram et planforslag til styremøtet 5. desember. Det arbeides fremdeles etter denne målsettingen. Samtidig har det under arbeidets gang vist seg at forventningene blant sentrale aktører om involvering og medvirkning er større enn hva det opprinnelig ble lagt opp til, da planen denne gang skulle fornyes gjennom en enkel rullering framfor full revisjon.

Direktøren vurderer imidlertid betydningen av en bred forankring som større enn ulempene som oppstår dersom planbehandlingen må skyves til neste styremøte. En oppfattet også at styret på forrige styremøte understreket at planprosessen må gjennomføres i et bredt samarbeid. Med bakgrunn i slike vurderinger har ikke direktøren forsøkt å begrense medvirkningen til fordel for en strammere framdriftsplan.

Forslag til vedtak:

Styret tar redegjørelsen til orientering.

Jan Soppeland
Adm. dir.

Erling Brox
Mulighetsutvikler

Til
Styret

Kopi til

Dato skrevet
20.08.2012

Side
1 av 1

Ansvarlig saksbehandler
Jan Soppeland

Referanse
/JS

Direkte telefonnr.
93 61 22 22

Sak 28 – 2012 Orientering om vårens lønnsoppgjør

Direktøren gjennomførte før sommeren lønnsamtaler med medarbeiderne i Greater Stavanger. Rammen for oppgjøret har også i år blitt fastsatt ved å legge til grunn samme prosentvise stigning som for medarbeidere på tilsvarende nivå i Stavanger kommune. Fra kommunens forhandlingsseksjon ble dette anslått til 4,0 prosent ved dette oppgjøret.

Totaleffekten av oppgjøret for Greater Stavanger ble likevel noe lavere; 3,74 prosent. Dette skyldes i hovedsak at nyansatte ikke ble justert fullt ut, men tilgodesett med lønnsvekst i perioden fra ansettelse til skjæringsdato.

Forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Jan Soppeland
Adm. dir.

Til	Kopi til	
Styret		
Fra	Direkte telefon	Direkte telefaks
Jan Soppeland	95 25 99 55	
	Referanse	Dato
	/EB	30.08.2012

Side 1 av 1

Orienteringssaker

Etablering av representasjonskontor for SDI i Norge

Scottish Development International (SDI) kan sammenliknes med Innovasjon Norges utenlandsengasjement, og de skal promotere og hjelpe skotske bedrifter inn i Norge og bidra til at norske selskaper etablerer seg i Skottland.

SDI har nå etablert kontor i Norge, gjennom kontorfellesskap med Greater Stavanger. Dette er det første kontoret de åpner i Norge, og etableringen vil klart bidra til at vår region kan knytte enda sterkere bånd mot Skottland som marked. Vi ser for tiden en økende interesse for skotske bedrifter til å etablere seg i Stavanger-regionen.

SDI har ansatt Henning Aase, i første omgang for en periode for ett år, for å utvikle relasjoner og marked med base i Stavanger.

Scottish Development International: <http://www.sdi.co.uk>